

Beleidsregel sluitingsbevoegdheid artikel 174a Gemeentewet Rotterdam

De burgemeester van de gemeente Rotterdam,

gelezen het voorstel van de directeur van de Directie Veiligheid van 15 juni 2026;

gelet op artikel 174a van de Gemeentewet en artikel 4:81 van de Algemene wet bestuursrecht;

overwegende, dat het wenselijk is beleidsregels vast te stellen met betrekking tot de sluitingsbevoegdheid van de burgemeester ten aanzien van een woning, een niet voor het publiek toegankelijk lokaal of een bij die woning of dat lokaal behorend erf;

besluit:

Artikel 1 Begripsbepalingen

In deze beleidsregel wordt verstaan onder:

- burgemeester: burgemeester van de gemeente Rotterdam;
- ernstige openbare ordeverstoring: overlast, handelingen of gedragingen waardoor de veiligheid en de gezondheid van mensen in de directe omgeving van een woning, een niet voor het publiek toegankelijk lokaal of een bij die woning of dat lokaal behorend erf in ernstige mate wordt bedreigd;
- woning: woning, een niet voor het publiek toegankelijk lokaal of een bij die woning of dat lokaal behorend erf.

Artikel 2 Tijdelijke sluiting in verband met gedragingen

1. De burgemeester maakt in beginsel gebruik van de bevoegdheid, bedoeld in artikel 174a, eerste lid, onderdeel a, van de Gemeentewet, indien aan de hand van concrete, objectieve en verifieerbare gegevens kan worden vastgesteld dat er door de gedragingen die zich in de woning voordoen sprake is van een langdurige ernstige openbare ordeverstoring die zich met grote regelmaat voordoet en die maatschappelijk onaanvaardbare vormen heeft aangenomen.
2. De burgemeester weegt in ieder geval de volgende factoren mee in diens besluit:
 - a. de ernst van de openbare ordeverstoring;
 - b. de verwijtbaarheid of mate van schuld van bewoners of gebruikers;
 - c. de aanwezigheid en belangen van personen in een kwetsbare positie waaronder in ieder geval minderjarige kinderen, ouderen en mensen met een kwetsbare geestelijke of fysieke gezondheid worden begrepen;
 - d. de achtergrond van de openbare ordeverstoring;
 - e. of er eerdere openbare ordeverstoringen hebben plaatsgevonden;
 - f. de duur en frequentie van de overlast;
 - g. de kwetsbaarheid van de wijk;
 - h. of de wijk is aangewezen als veiligheidsrisicogebied;
 - i. de veiligheid en gezondheid van omwonenden.
3. De sluiting is in beginsel voor de duur van drie maanden.

Artikel 3 Tijdelijke sluiting in verband met ernstig geweld of bedreiging daarmee

1. De burgemeester maakt in beginsel gebruik van de bevoegdheid, bedoeld in artikel 174a, eerste lid, onderdeel b, van de Gemeentewet, indien:
 - a. sprake is van ernstig geweld of bedreiging daarmee, waaronder in ieder geval de volgende situaties worden verstaan:
 - 1°. het beschieten van een woning;
 - 2°. het plaatsen van een explosief bij een woning;
 - 3°. het tot ontploffing brengen van een explosief bij een woning;
 - b. uit informatie van de politie blijkt dat sprake is van een ernstige openbare ordeverstoring of blijkt dat er een ernstige vrees bestaat dat ten aanzien van een woning ernstig geweld of bedreiging daarmee zal plaatsvinden.
2. Indien sprake is van een ernstige vrees dat ten aanzien van een woning ernstig geweld zal plaatsvinden, kan de woning preventief gesloten worden.
3. De burgemeester weegt in ieder geval de volgende factoren mee in diens besluit:
 - a. de ernst van de openbare ordeverstoring;

- b. de aanwezigheid van bewoners;
 - c. de aanwezigheid en belangen van personen in een kwetsbare positie waaronder in ieder geval minderjarige kinderen, ouderen en mensen met een kwetsbare geestelijke of fysieke gezondheid worden begrepen;
 - d. de achtergrond van de openbare ordeverstoring;
 - e. of er eerdere openbare ordeverstoringen hebben plaatsgevonden;
 - f. de stand van zaken met betrekking tot het politieonderzoek;
 - g. de kwetsbaarheid van de wijk;
 - h. of de wijk is aangewezen als veiligheidsrisicogebied;
 - i. de ernst, omvang of duur van onveiligheids- en angstgevoelens;
 - j. de veiligheid en gezondheid van omwonenden;
 - k. een eventuele vrees voor herhaling op basis van concrete aanwijzingen.
4. De sluiting is in beginsel voor de duur van één maand.

Artikel 4 Tijdelijke sluiting in verband met aantreffen van een wapen

1. De burgemeester maakt in beginsel gebruik van de bevoegdheid, bedoeld in artikel 174a, eerste lid, onderdeel c, van de Gemeentewet, indien door het aantreffen van een wapen als bedoeld in artikel 2 van de Wet wapens en munitie sprake is van een ernstige openbare ordeverstoring of een ernstige vrees voor het ontstaan daarvan waaronder in ieder geval wordt verstaan:
 - a. het verhandelen van een in de woning gevonden wapen;
 - b. dat er aanwijzingen zijn dat een wapen in of in de nabijheid van de woning gebruikt wordt voor dreiging.
2. De burgemeester weegt in ieder geval de volgende factoren mee in diens besluit:
 - a. de impact op de openbare orde door het aantreffen van één of meerdere wapens;
 - b. de aanwezigheid van bewoners;
 - c. de aanwezigheid en belangen van personen in een kwetsbare positie waaronder in ieder geval minderjarige kinderen, ouderen en mensen met een kwetsbare geestelijke of fysieke gezondheid worden begrepen;
 - d. de ernst, omvang of duur van onveiligheids- en angstgevoelens;
 - e. de kwetsbaarheid van de wijk;
 - f. of de wijk is aangewezen als veiligheidsrisicogebied;
 - g. het type wapen;
 - h. de plek waar het wapen aanwezig was;
 - i. indien er sprake is van een vuurwapen, of het wapen al dan niet geladen was en of er munitie aanwezig was;
 - j. of er meer wapens of andere goederen aanwezig waren die wijzen op aan criminaliteit gerelateerde zaken, waaronder in ieder geval wordt verstaan de aanwezigheid van grote hoeveelheden contant geld en cryptotelefoons.
3. De sluiting is in beginsel voor de duur van drie maanden.

Artikel 5 Belangenafweging

1. De burgemeester weegt bij diens besluit tot het tijdelijk sluiten van een woning het algemeen belang en de belangen van betrokkenen zorgvuldig af.
2. Naast de factoren, genoemd in de artikelen 2, tweede lid, 3, derde lid en 4, tweede lid, weegt de burgemeester tevens mee:
 - a. de aanwezigheid van opvangmogelijkheden in het eigen netwerk; en
 - b. de gevolgen voor de huurrelatie van de bewoners; of
 - c. de belangen van de eigenaar van de woning.
3. De burgemeester weegt in alle gevallen af of minder ingrijpende maatregelen, waaronder in ieder geval begrepen cameratoezicht of surveillance, ingezet kunnen worden om de openbare orde te herstellen.
4. De burgemeester houdt in de belangenafweging rekening met alle omstandigheden van het geval en of kan worden volstaan met een waarschuwing.

Artikel 6 Begunstigingstermijn

1. Bij de sluiting van een woning, waaronder in afwijking van artikel 1 wordt verstaan een woning of een daarbij behorend erf, wordt een begunstigingstermijn gegeven van zeven dagen.
2. Bij de sluiting van een woning, waaronder in afwijking van artikel 1 wordt verstaan een niet voor het publiek toegankelijk lokaal of een daarbij behorend erf, geldt een begunstigingstermijn van twee dagen.

Artikel 7 Spoedsluiting

1. Indien sprake is van een spoedeisende situatie waarbij direct gevaar bestaat voor een ernstige openbare ordeverstoring, gaat de burgemeester in beginsel over tot een spoedsluiting voor de duur van twee weken.
2. In gevallen van spoed wordt slechts een begunstigingstermijn van enkele uren geboden.
3. In de sluitingsperiode wordt door de burgemeester nader onderzoek gedaan op basis waarvan beoordeeld wordt of kan worden volstaan met een sluiting van twee weken of dat verdergaande maatregelen noodzakelijk zijn.

Artikel 8 Gevolgen van tijdelijke sluiting

1. Indien de burgemeester besluit tot een tijdelijke sluiting van een woning, wordt direct een last onder bestuursdwang opgelegd om de sluiting feitelijk te effectueren.
2. Bij de sluiting wordt de woning verzegeld en worden aanduidingen aangebracht waaruit blijkt dat de woning door de burgemeester is gesloten.

Artikel 9 Verlenging sluiting

Indien er sprake is van ernstige vrees voor herhaling van de verstoring van de openbare orde, kan de sluiting van de betreffende woning worden verlengd.

Artikel 10 Recidive

Indien binnen twee jaar na de datum van de laatste constatering door de politie zoals opgenomen in de bestuurlijke rapportage van de politie, in dezelfde woning opnieuw sprake is van een ernstige verstoring van de openbare orde of opnieuw ernstige vrees bestaat voor het ontstaan van een zodanige verstoring als bedoeld in artikel 174a Gemeentewet, eerste lid, onderdelen a en c, wordt de woning in beginsel gesloten voor zes maanden.

Artikel 11 Huisraad, huisdieren, alternatieve huisvesting

1. Betrokkenen zorgen in beginsel zelf voor hun huisraad en huisdieren, met dien verstande dat indien na afloop van de begunstigingstermijn nog dieren in de woning aanwezig zijn, deze bij de effectuering van de bestuursdwangbeschikking worden verwijderd en opgevangen. De kosten daarvan zullen worden verhaald op degene tot wie het besluit tot sluiting is gericht.
2. Betrokkenen zorgen in beginsel zelf voor alternatieve huisvesting, met dien verstande dat indien betrokkenen acuut op straat staan, binnen hun netwerk geen onderdak kunnen vinden, niet zelfredzaam zijn en geen financiële middelen hebben om ergens te overnachten, zij zich voor advies kunnen wenden tot de Vraagwijzer wiens medewerkers betrokkenen eventueel kunnen doorverwijzen naar de juiste instantie.

Artikel 12 Intrekking

Het besluit van de burgemeester van 5 november 2009 tot het vaststellen van de Beleidslijn woonoverlast 2009 (gmb 2009-133) wordt ingetrokken.

Artikel 13 Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van het gemeenteblad waarin het wordt geplaatst.

Artikel 14 Citeertitel

Dit besluit wordt aangehaald als: Beleidsregel sluitingsbevoegdheid artikel 174a Gemeentewet Rotterdam.

Aldus vastgesteld op 15 juli 2026.

De burgemeester,

C.J. Schouten

Dit gemeenteblad ligt ook ter inzage bij het Concern Informatiecentrum Rotterdam (CIC): 010-267 2514 of bir@rotterdam.nl

Toelichting op de Beleidsregel sluitingsbevoegdheid artikel 174a Gemeentewet Rotterdam

Algemeen

Het aantal incidenten met ernstig geweld in de nabijheid van woningen blijft de afgelopen jaren hoog. Het gaat hierbij vaak om explosies of beschietingen. De impact van dit excessief geweld op bewoners, omwonenden en de omgeving is groot en zorgt voor maatschappelijke onrust, angst en gevoelens van onveiligheid. Gebleken is dat de bevoegdheden voor de burgemeester in de Gemeentewet hiertoe ontoereikend waren. Om dit probleem aan te pakken, heeft de wetgever de bevoegdheden uit artikel 174a Gemeentewet aangepast.

Voor 1 januari 2024 gaf artikel 174a van de Gemeentewet de burgemeester de mogelijkheid om een woning, een niet voor het publiek toegankelijk lokaal of een bij die woning of dat lokaal behorend erf te sluiten, indien door gedragingen in de woning, in het lokaal of op het erf de openbare orde rond de woning werd verstoord. Deze sluitingsbevoegdheid kon worden toegepast, wanneer er sprake was van gedragingen van de bewoner die de openbare orde verstoorde of als er ernstige vrees was voor verstoring van de openbare orde. De uitwerking hiervan is vastgelegd in specifiek beleid ten aanzien van woonoverlast.

Burgemeesters hebben vanaf 1 januari 2024 de specifieke bevoegdheid een woning, een niet voor het publiek toegankelijk lokaal of een bij die woning of dat lokaal behorend erf tijdelijk te sluiten indien de openbare orde rond die plek ernstig wordt verstoord door:

- gedragingen in de woning, in het lokaal of op het erf;
- ernstig geweld, of bedreiging daarmee, in of in de onmiddellijke nabijheid van een woning, lokaal of bij die woning of dat lokaal behorend erf, of ernstige vrees bestaat voor zo'n verstoring;
- het aantreffen van een wapen in een woning, lokaal of op een bij die woning of dat lokaal behorend erf of een ernstige vrees bestaat voor een zodanige verstoring.

In deze beleidsregel staat beschreven onder welke omstandigheden en op welke wijze de burgemeester de bevoegdheid kan gebruiken een woning, een niet voor het publiek toegankelijk lokaal of een bij die woning of dat erf behorend erf te sluiten op grond van artikel 174a van de Gemeentewet.

Deze beleidsregel is niet van toepassing op openbare (horeca) inrichtingen en seksinrichtingen. Hiervoor is specifiek beleid opgenomen in de horecanota, het coffeeshopbeleid en de nota met betrekking tot prostitutie en seksbranche. Ook voor artikel 13b van de Opiumwet, het sluiten van voor het publiek openstaande gebouwen, de aanpak van heling, het sluiten van vuurwerkverkooppunten en sluitingen op grond van artikel 2:36 van de APV Rotterdam 2012 geldt apart beleid.

Op basis van de inherente afwijkingsbevoegdheid, zoals neergelegd in artikel 4:84 van de Algemene wet bestuursrecht, kan de burgemeester van dit beleid afwijken.

Een besluit tot toepassing van bestuursdwang op grond van artikel 174a van de Gemeentewet, is een beperkingsbesluit dat valt onder de 'Wet kenbaarheid publiekrechtelijke beperkingen onroerende zaken'. Het besluit wordt dan ook opgenomen in de landelijke voorziening die op deze wet is gebaseerd. Wanneer de sluiting wordt opgeheven of wanneer de sluitingstermijn afloopt, wordt dit aangepast in het WKPB-register.

Artikelsgewijs

Artikel 1 Begripsbepalingen

In dit artikel wordt het begrip woning dat in deze beleidsregel wordt gehanteerd, gedefinieerd. Voor het begrip woning wordt aansluiting gezocht bij Kamerstukken en gaat het dus om woning in de breedste zin van het woord. Zo kunnen woonwagens, (woon)schepen, tenten, caravans, keten, loodsen en barakken onder omstandigheden als woning worden aangemerkt.

Niet voor het publiek toegankelijke lokalen zijn bijvoorbeeld verenigingsgebouwen en bedrijfsgebouwen die niet voor het publiek toegankelijk zijn. Ook het besloten erf dat bij de woning of lokalen hoort kan gesloten worden.

Artikel 2 Tijdelijke sluiting in verband met gedragingen

De burgemeester kan met behulp van artikel 2, eerste lid, optreden wanneer door gedragingen in een woning, een niet voor publiek toegankelijk lokaal of een bij die woning of dat lokaal behorend erf, sprake is van een langdurige ernstige openbare ordeverstoring die zich met grote regelmaat voordoet en die maatschappelijk onaanvaardbare vormen heeft aangenomen. Hieronder wordt een voorbeeld beschreven van toepassing van de bevoegdheid.

Ten eerste is sluiting van een woning slechts gerechtvaardigd bij overlast die wat betreft de risico's voor de omgeving te vergelijken is met drugsoverlast. Het moet gaan om ernstige overlast die langere tijd moet bestaan en die maatschappelijk onaanvaardbare vormen heeft aangenomen en die niet met andere, minder ingrijpende middelen zoals een gedragsaanwijzing of een tijdelijk huisverbod kan worden bestreden. Daarnaast moet het gaan om overlast waardoor de veiligheid en gezondheid van

mensen in de omgeving van de woning in ernstige mate worden bedreigd. Van ernstige overlast is in ieder geval sprake in onderstaande voorbeelden:

- constateringen van grote aanloop naar de woning;
- geschreeuw/vechtpartijen in en om de woning;
- de aanwezigheid in de woning van goederen die van diefstal afkomstig zijn;
- overlast van personen die 's nachts in de woning verblijven;
- dreigende escalatie;
- mishandelingen in en om de woning;
- het gebonk op en intrappen van de deur en/of ruiten;
- personen, niet zijnde de bewoner(s), die zichzelf toegang verschaffen tot de woning.

De burgemeester kan ook optreden als sprake is van ernstig gevaar - bijvoorbeeld omdat de bewoner van de woning onverantwoordelijk met gas omgaat en ontplofingsgevaar veroorzaakt of iemand die meerdere keren brand sticht c.q. heeft laten stichten in de woning.

Artikel 7 Spoedsluiting

In artikel 7, eerste lid, is beschreven dat bij een spoedeisende situatie de burgemeester in beginsel overgaat tot een spoedsluiting voor de duur van twee weken. Van een spoedeisende situatie is bijvoorbeeld sprake in de volgende gevallen:

- het plaatsen van een explosief bij een woning;
- het laten afgaan van een explosief bij een woning eventueel gecombineerd met een brandbare (vloeï-)stof;
- het met een vuurwapen beschieten van een woning;
- een schietpartij in de nabijheid van een woning.

Voor de volledigheid wordt opgemerkt dat op grond van artikel 5:31, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht, de burgemeester in spoedeisende gevallen kan besluiten bestuursdwang toe te passen zonder voorafgaande last. Op grond van artikel 5:31, tweede lid, van de Algemene wet bestuursrecht, kan terstond bestuursdwang worden toegepast als een situatie zo spoedeisend is, dat een besluit niet kan worden afgewacht. In dat bijzondere geval wordt zo spoedig mogelijk nadien alsnog een besluit bekendgemaakt.

Artikel 8 Gevolgen van tijdelijke sluiting

Voor de volledigheid wordt opgemerkt dat het verbreken van een verzegeling een misdrijf is tegen het openbaar gezag en strafbaar is gesteld in artikel 199, eerste lid, van het Wetboek van Strafrecht. Op grond van artikel 2:41, eerste lid, van de Algemene plaatselijke verordening Rotterdam 2012 is het verboden een krachtens artikel 174a van de Gemeentewet gesloten woning, een niet voor publiek toegankelijk lokaal of een bij die woning of dat lokaal behorend erf te betreden.

Artikel 11 Huisraad, huisdieren, alternatieve huisvesting

Meer informatie over de Vraagwijzer is te vinden op www.rotterdam.nl/vraagwijzer. Een medewerker van de Vraagwijzer kijkt samen met betrokkenen naar de hulpvraag en verwijst betrokkenen, als dat nodig is, door naar de juiste instantie.